Obowiązuje od 05.11.2026 r.

INFORMACJE O BIURZE MAKLERSKIM, INSTRUMENTACH FINANSOWYCH I RYZYKACH

Informacje podstawowe

Nasze dane

Nazwa:	Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.
Adres:	ul. Chmielna 69, 00-801 Warszawa
Telefon:	12 370 74 00
Adres e-mail:	kontakt.bm@alior.pl
Adres strony internetowej:	www.aliorbank.pl

Jakim językiem się posługujemy?

Posługujemy się językiem polskim. Dokumenty sporządzamy w języku polskim.
W naszych systemach transakcyjnych, które służą do obsługi rynków zagranicznych lub rynków OTC możemy stosować słownictwo w języku angielskim. Jeśli nie znasz terminologii w języku angielskim, zadzwoń na naszą infolinię, wyjaśnimy Ci jej znaczenie.

Jak możesz się z nami komunikować?

Możesz się z nami kontaktować:

- osobiście w placówkach Alior Banku, które prowadzą obsługę maklerską (wykaz placówek jest dostępny na naszej stronie internetowej),
- telefonicznie – dzwoniąc pod numery: 12 370 74 00,
- elektronicznie – pisząc na adres: kontakt.bm@alior.pl lub w bankowości internetowej,
- listownie – wysyłając korespondencję na nasz adres.

Zlecenia możesz składać:

- na rynkach GPW – telefonicznie lub w bankowości internetowej i mobilnej,
- na rynkach OTC – telefonicznie lub w bankowość internetowej i mobilnej,
- na rynkach zagranicznych – telefonicznie lub w bankowości internetowej,
- na rynku pierwotnym – w zależności od rodzaju instrumentu finansowego: osobiście, telefonicznie lub w bankowości internetowej i mobilnej,
- w funduszach inwestycyjnych – osobiście, telefonicznie lub w bankowości internetowej.

Nagrywanie rozmów, korespondencja elektroniczna, notatki ze spotkań

Nagrywamy rozmowy telefoniczne i przechowujemy korespondencję elektroniczną (e-mail, korespondencja w bankowości internetowej), które z Tobą prowadzimy. Jeśli złożysz wniosek, otrzymasz od nas kopie nagrań i korespondencji elektronicznej. Za ich przekazanie pobieramy opłatę. Wysokość tej opłaty określiliśmy w obowiązującej dla danej usługi taryfie opłat i prowizji.
Po spotkaniu osobistym, na którym omawiamy z Tobą nasze usługi i produkty sporządzamy notatkę. Jeśli tego zażądasz przekażemy Ci kopię tej notatki.

Działalność maklerska

Mamy zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej. Wydała nam je Komisja Nadzoru Finansowego. Adres Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego: ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa.

Możemy świadczyć Ci poniższe usługi maklerskie:

- przyjmowanie i przekazywanie do innego podmiotu Twoich zleceń kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych,
- wykonywanie Twoich zlecenia nabywania lub zbywania instrumentów finansowych (m.in. poprzez zawieranie transakcji na giełdzie),
- doradztwo inwestycyjne, czyli: rekomendowanie konkretnych instrumentów finansowych na podstawie informacji o Twojej indywidualnej sytuacji,
- przechowywanie i rejestrowanie instrumentów finansowych – prowadzenie rachunków papierów wartościowych, rachunków derywatów, rachunków pieniężnych.

Szczegółowe zasady, na jakich świadczymy usługi maklerskie opisaliśmy w regulaminach świadczenia poszczególnych usług. Regulaminy zamieściliśmy na naszej stronie internetowej.

Raporty ze świadczenia usług maklerskich

Rachunek maklerski, rachunek OTC, rynki zagraniczne

Jeśli prowadzimy dla Ciebie rachunek maklerski, w tym świadczymy usługi na rynkach zagranicznych lub prowadzimy dla Ciebie rachunek OTC (Alior Trader) będziesz od nas otrzymywać następujące raporty:

Potwierdzenie wykonania zlecenia

Za każdym razem, gdy zrealizujemy Twoje zlecenie kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych wyślemy Ci potwierdzenie wykonania tego zlecenia. Potwierdzenie otrzymasz od nas na trwałym nośniku informacji (e-mail, poczta, bankowość internetowa). Zakres informacji, które zawiera potwierdzenie określiliśmy w regulaminie świadczenia usługi. Potwierdzenia sporządzamy najpóźniej do końca następnego dnia roboczego po wykonaniu zlecenia.

Wyciąg z rachunku

Po zakończeniu kwartału kalendarzowego sporządzamy wyciąg z rachunku, w którym podajemy stan Twoich instrumentów finansowych i pieniędzy na ostatni dzień kwartału kalendarzowego. Wyciąg przekazujemy – zgodnie z Twoim wyborem – w formie papierowej, pocztą na Twój adres, w formie elektronicznej na Twój adres e-mail, albo na innym trwałym nośniku informacji.

Informacja o kosztach

Po zakończeniu roku kalendarzowego sporządzamy roczną informację, w której zawieramy:

- łączne koszty, które zostały przez Ciebie poniesione w związku z instrumentami finansowymi (czyli koszty, które są zawarte w cenie instrumentów finansowych),
- łączne koszty, które zostały przez Ciebie poniesione w związku z usługami, które dla Ciebie świadczyliśmy,
- wpływ tych kosztów na zwrot z Twoich inwestycji,
- wartości świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych (innych niż niezbędne do świadczenia usług), które otrzymaliśmy od innych podmiotów lub które przekazaliśmy innym podmiotom w związku usługami, które dla Ciebie świadczyliśmy.

Historia i stan rachunku

Każdorazowo na Twój wniosek sporządzimy historię oraz wyciąg ze stanu Twojego rachunku maklerskiego. Informacje o stanie rachunku maklerskiego i operacjach, które zostały przez Ciebie na nim przeprowadzone możesz również uzyskać:

- w bankowości internetowej i mobilnej,
- na naszej infolinii,
- w placówkach Alior Banku, które prowadzą obsługę maklerską.

Potwierdzenie przyjęcia i przekazania zlecenia

Możesz otrzymać od nas potwierdzanie przyjęcia i przekazania zlecenia. Takie potwierdzenie otrzymasz, jeśli:

- Twoje zlecenie przekazaliśmy do innego podmiotu i jest to zlecenie inne, niż kupno instrumentu finansowego w ofercie publicznej, albo
- w formularzu zapisu i warunkach emisji nie ma wszystkich informacji, które powinny znaleźć się na potwierdzeniu.

Potwierdzenie otrzymasz od nas na trwałym nośniku informacji (e-mail, poczta, bankowość internetowa). Zakres informacji, które zawiera potwierdzenie określiliśmy w regulaminie świadczenia usługi. Potwierdzenia sporządzamy najpóźniej do końca następnego dnia roboczego po przekazaniu zlecenia.

Rachunek depozytowy

Jeśli prowadzimy dla Ciebie rachunek depozytowy otrzymasz od nas następujące raporty ze świadczenia usług:

Wyciąg z rachunku

Po zakończeniu kwartału kalendarzowego sporządzamy wyciąg z rachunku, w którym podajemy stan Twoich instrumentów finansowych i pieniędzy na ostatni dzień kwartału kalendarzowego. Wyciąg przekazujemy – zgodnie z Twoim wyborem – w formie papierowej, pocztą na Twój adres, w formie elektronicznej na Twój adres e-mail, albo na innym trwałym nośniku informacji.

Informacja o kosztach

Po zakończeniu roku kalendarzowego sporządzamy roczną informację, w której zawieramy:

- łączne koszty, które zostały przez Ciebie poniesione w związku z instrumentami finansowymi (czyli koszty, które są zawarte w cenie instrumentów finansowych),
- łączne koszty, które zostały przez Ciebie poniesione w związku z usługami, które dla Ciebie świadczyliśmy,
- wpływ tych kosztów na zwrot z Twoich inwestycji,
- wartości świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych (innych niż niezbędne do świadczenia usługi), które otrzymaliśmy od innych podmiotów lub które przekazaliśmy innym podmiotom w związku usługami, które dla Ciebie świadczyliśmy.

Historia i stan rachunku

Każdorazowo na Twój wniosek sporządzamy historię oraz wyciąg ze stanu rachunku depozytowego. Informacje o stanie rachunku depozytowego i operacjach, które zostały przez Ciebie na nim przeprowadzone możesz również uzyskać:

- w bankowości internetowej i mobilnej,
- na naszej infolinii,
- w placówkach Alior Banku, które prowadzą obsługę maklerską.

Potwierdzenie przyjęcia i przekazania zlecenia

Możesz otrzymać od nas potwierdzanie przyjęcia i przekazania zlecenia. Takie potwierdzenie otrzymasz, jeśli:

- Twoje zlecenie przekazaliśmy do innego podmiotu i jest to zlecenie inne, niż kupno instrumentu finansowego w ofercie publicznej, albo
- w formularzu zapisu i warunkach emisji nie ma wszystkich informacji, które powinny znaleźć się na potwierdzeniu.

Potwierdzenie otrzymasz na trwałym nośniku informacji (e-mail, poczta, bankowość internetowa). Zakres informacji, które zawiera potwierdzenie określiliśmy w regulaminie świadczenia usługi. Potwierdzenia sporządzamy najpóźniej do końca następnego dnia roboczego po przekazaniu zlecenia.

Doradztwo inwestycyjne

Jeśli świadczymy dla Ciebie usługę doradztwa inwestycyjnego otrzymasz od nas następujące raporty ze świadczenia usługi:

Informacja o wydanych rekomendacjach

Po zakończeniu kwartału kalendarzowego sporządzamy informację na temat rekomendacji, które Tobie wydaliśmy w danym kwartale, w ramach usługi doradztwa inwestycyjnego. Informacja będzie zawierała m.in. datę i czas udzielenia rekomendacji, oznaczenie rekomendowanych instrumentów finansowych i wartość pobranych opłat. Informację będziemy Ci przekazywać na Twój adres e-mail lub listownie.

Informacja o kosztach

Po zakończeniu roku kalendarzowego sporządzamy roczną informację, w której zawieramy:

- łączne koszty, które zostały przez Ciebie poniesione w związku z instrumentami finansowymi (czyli koszty, które są zawarte w cenie instrumentów finansowych),
- łączne koszty, które zostały przez Ciebie poniesione w związku z usługami, które dla Ciebie świadczyliśmy,
- wpływ tych kosztów na zwrot z Twoich inwestycji,
- wartości świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych (innych niż niezbędne do świadczenia usługi), które otrzymaliśmy od innych podmiotów lub które przekazaliśmy innym podmiotom w związku usługami, które dla Ciebie świadczyliśmy.

Fundusze inwestycyjne

Jeśli świadczymy dla Ciebie usługę przyjmowania i przekazywania zleceń dotyczących tytułów uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otrzymasz od nas następujące raporty ze świadczenia usług:

Potwierdzenia przekazania zlecenia

Za każdym razem, gdy przekażemy Twoje zlecenie do podmiotu, który je wykonuje sporządzamy potwierdzenie przekazania zlecenia. Potwierdzenie przekażemy Ci w bankowości internetowej. Zakres informacji, które zawiera potwierdzenie określiliśmy w regulaminie świadczenia usługi. Potwierdzenia sporządzamy najpóźniej do końca następnego dnia roboczego po przekazaniu zlecenia.

Nie sporządzamy potwierdzenia przekazania zlecenia, jeśli zlecenie dotyczy jednostek uczestnictwa otwartego funduszu inwestycyjnego i otrzymujesz wymagane informacje od funduszu inwestycyjnego lub agenta transferowego.

Informacje o tytułach uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych

Informacje, które dotyczą Twoich tytułów uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych możesz od nas otrzymać w takim zakresie i w takich terminach, w jakich my otrzymujemy je od towarzystw funduszy inwestycyjnych lub agentów transferowych. Informacje te możesz uzyskać:

- w bankowości internetowej,
- na naszej infolinii,
- w placówkach Alior Banku, które prowadzą obsługę maklerską.

Informacja o kosztach

Po zakończeniu roku kalendarzowego sporządzamy roczną informację, w której zawieramy:

- łączne koszty, które zostały przez Ciebie poniesione w związku z instrumentami finansowymi (czyli koszty, które są zawarte w cenie instrumentów finansowych),
- łączne koszty, które zostały przez Ciebie poniesione w związku z usługami, które dla Ciebie świadczyliśmy,
- wpływ tych kosztów na zwrot z Twoich inwestycji,
- wartości świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych (innych niż niezbędne do świadczenia usługi), które otrzymaliśmy od innych podmiotów lub które przekazaliśmy innym podmiotom w związku z usługami, które dla Ciebie świadczyliśmy.

Zrównoważony rozwój

- **Zrównoważony rozwój** (ang. Sustainability) – to rozwój społeczny i gospodarczy, który zaspokaja potrzeby obecnych pokoleń i nie wpływa negatywnie na rozwój przyszłych pokoleń. Zakłada on

równowagę pomiędzy rozwojem gospodarki, społeczeństwa i środowiska. Rozróżniane są trzy czynniki zrównoważonego rozwoju (tzw. czynniki ESG):

- czynniki środowiskowe (ang. Environmental), czyli jak działalność firmy wpływa na środowisko naturalne, np. jak firma zarządza odpadami, czy ogranicza emisję dwutlenku węgla, w jakim stopniu wykorzystuje kurczące się zasoby naturalne,
- czynniki społeczne (ang. Social), czyli jak działalność firmy wpływa na społeczeństwo, pracowników, klientów, np. jakie są warunki pracy, czy firma walczy z dyskryminacją, czy dba o zdrowie i bezpieczeństwo,
- czynniki związane z ładem korporacyjnym, zarządzaniem (Governance), czyli jak firma jest zarządzana, np. czy przeciwdziała korupcji, czy zapewnia równouprawnienie kobiet w zarządzaniu firmą, czy stosuje uczciwą strategię podatkową.

Przedsiębiorstwa mogą wpływać na społeczeństwo i gospodarkę:

- w sposób pozytywny, tj. poprzez prowadzenie działalności, która ma pozytywny wpływ na otoczenie,
- poprzez ograniczenie negatywnego wpływu tj. poprzez wprowadzenie zasad, które zmniejszają negatywny wpływ firmy na otoczenie.

Jeśli kupujesz akcje określonych przedsiębiorstw lub inne instrumenty finansowe oparte na ich działalności możesz zadecydować, czy inwestujesz w firmy, które mają pozytywny wpływ na środowisko, społeczeństwo i są odpowiednio zarządzane.

Przed rozpoczęciem świadczenia dla Ciebie usług maklerskich poprosimy Cię o określenie Twoich preferencji w zakresie zrównoważonego rozwoju. Jeśli masz takie preferencje uwzględnimy je:

- podczas prezentowania odpowiednich dla Ciebie instrumentów finansowych,
- w usłudze doradztwa inwestycyjnego.

Możesz nam wskazać, że masz preferencje w zakresie zrównoważonego rozwoju i określić zakres tych preferencji np. jaka część Twojego portfela inwestycyjnego powinna uwzględniać poszczególne czynniki zrównoważonego rozwoju. Możesz również wskazać, że masz preferencje ale nie chcesz określać ich zakresu.

W usłudze doradztwa inwestycyjnego:

- jeśli określisz zakres Twoich preferencji – zarekomendujemy portfel inwestycyjny zgodnie z tym zakresem,
- jeśli nie określisz zakresu Twoich preferencji, to w zależności od rodzaju usługi doradztwa inwestycyjnego, którą dla Ciebie świadczymy:
  - zarekomendujemy Ci portfel inwestycyjny, który w przynajmniej 10% będzie składał się z instrumentów finansowych, które uwzględniają czynniki zrównoważonego rozwoju (instrumenty oparte na działalności firm, które pozytywnie wpływają na środowisko, społeczeństwo i są odpowiednio zarządzane),
  - zarekomendujemy Ci sprzedaż wszystkich instrumentów finansowych, które według nas szkodzą zrównoważonemu rozwojowi (np. kopalnie węgla, firmy tytoniowe). Rekomendując kupno będziemy starali się w możliwie dużym stopniu uwzględnić czynniki zrównoważonego rozwoju. Będziemy jednak uwzględniali również inne kryteria (np. dywersyfikację, czyli rozłożenie Twoich środków na różne instrumenty)
- jeśli nie masz preferencji w zakresie zrównoważonego rozwoju – nie będziemy ich uwzględniać, nie wyklucza to jednak sytuacji, że zarekomendujemy instrument finansowy, który realizuje cele zrównoważonego rozwoju.

Staramy się, aby nasza oferta obejmowała instrumenty finansowe, które realizują cele w zakresie zrównoważonego rozwoju, jednak na rynku jest ograniczony zakres informacji na ten temat. Może wystąpić sytuacja, w której nie będziemy w stanie zarekomendować instrumentu finansowego zgodnego z zakresem Twoich preferencji. W takiej sytuacji poinformujemy Cię o tym i umożliwimy zmianę Twoich preferencji w zakresie zrównoważonego rozwoju. Możesz również odstąpić od określania preferencji dla danego instrumentu finansowego. Jeśli nie zdecydujesz się na zmianę, nie podpiszemy z Tobą umowy o doradztwo inwestycyjne, a jeśli masz już zawartą umowę, rozwiążemy ją.

Sprzedaż krzyżowa

- **Sprzedaż krzyżowa** – to sprzedaż łączona lub sprzedaż wiązana.
- **Sprzedaż łączona** – to świadczenie łącznie:
  - usługi maklerskiej, która jest wymieniona w artykule 69 ustępie 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi,
  - innej usługi,
- jeśli masz możliwość zawarcia umów o świadczenie każdej z tych usług osobno.
- **Sprzedaż wiązana** – to świadczenie łącznie:
  - usługi maklerskiej, która jest wymieniona w artykule 69 ustępie 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi,
  - innej usługi,
- jeśli nie masz możliwości zawarcia umów o świadczenie każdej z tych usług osobno.

Wymienione poniżej usługi świadczymy w ramach sprzedaży krzyżowej.

Rachunek maklerski

W ramach umowy o rachunek maklerski świadczymy następujące usługi:

- wykonujemy zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
- przyjmujemy i przekazujemy zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
- przechowujemy i rejestrujemy instrumenty finansowe, w tym prowadzimy rachunek papierów wartościowych i rachunek pieniężny.

Nie możesz zawrzeć z nami odrębnej umowy o świadczenie każdej z tych usług, tak abyśmy mogli zachować charakter tych usług. Jest to sprzedaż wiązana.

Jeśli masz rachunek w banku powierniczym możemy podpisać umowę o wykonywanie zleceń lub o przyjmowanie i przekazywanie zleceń bez świadczenia usługi przechowywania i rejestrowania instrumentów finansowych. Warunki takiej umowy ustalamy indywidualnie.

Rynki zagraniczne

W ramach umowy (aneksu do umowy) o wykonywanie zleceń na rynkach zagranicznych świadczymy następujące usługi:

- wykonujemy zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
- przyjmujemy i przekazujemy zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
- przechowujemy i rejestrujemy instrumenty finansowe, w tym prowadzimy rachunek papierów wartościowych i rachunek pieniężny.

Nie możesz zawrzeć z nami odrębnej umowy o świadczenie każdej z tych usług, tak abyśmy mogli zachować charakter tych usług. Jest to sprzedaż wiązana.

Derywaty

W ramach umowy (aneksu do umowy) o wykonywanie zleceń dotyczących derywatów świadczymy następujące usługi:

- wykonujemy zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
- przyjmujemy i przekazujemy zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
- przechowujemy i rejestrujemy instrumenty finanse, w tym prowadzimy rachunek papierów wartościowych, rachunek derywatów i rachunek pieniężny.

Nie możesz zawrzeć z nami odrębnej umowy o świadczenie każdej z tych usług, tak abyśmy moglii zachować charakter tych usług. Jest to sprzedaż wiązana.

Rachunek depozytowy

W ramach umowy o rachunek depozytowy świadczymy następujące usługi:

- przechowujemy i rejestrujemy instrumenty finansowe, w tym prowadzimy rachunek papierów wartościowych i rachunek pieniężny,
- przyjmujemy i przekazujemy zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów finansowych.

Nie możesz zawrzeć z nami odrębnej umowy o świadczenie każdej z tych usług, tak abyśmy mogli zachować charakter tych usług. Jest to sprzedaż wiązana.

Rachunek Alior Trader

W ramach umowy o świadczenie usług na rynkach OTC (rachunek Alior Trader) świadczymy następujące usługi:

- wykonujemy zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
- przechowujemy i rejestrujemy instrumenty finansowe i prowadzimy rachunek pieniężny.

Nie możesz zawrzeć z nami odrębnej umowy o świadczenie każdej z tych usług, tak abyśmy mogli zachować charakter tych usług. Jest to sprzedaż wiązana.

IKE/IKZE

W ramach umowy o prowadzenie Indywidualnego Konta Emerytalnego (IKE) lub Indywidualnego Konta Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE) świadczymy następujące usługi:

- wykonujemy zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
- przyjmujemy i przekazujemy zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
- przechowujemy i rejestrujemy instrumenty finansowe, w tym prowadzimy rachunek papierów wartościowych i rachunek pieniężny.

Nie możesz zawrzeć z nami odrębnej umowy o świadczenie każdej z tych usług, tak abyśmy mogli zachować charakter tych usług. Jest to sprzedaż wiązana.

Doradztwo inwestycyjne

W ramach umowy o doradztwo inwestycyjne masz obowiązek zawierać rekomendowane przez nas transakcje za naszym pośrednictwem. Oznacza to, że usługę doradztwa inwestycyjnego świadczymy łącznie z usługą:

- wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, lub
- przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, lub
- przechowywania i rejestrowania instrumentów finansowych, w tym prowadzenia rachunku papierów wartościowych oraz prowadzenia rachunku pieniężnego.

Nie możesz realizować transakcji, które rekomendujemy w ramach usługi doradztwa inwestycyjnego bez zawarcia z nami umowy o świadczenie przynajmniej jednej z wymienionych powyżej usług. Jest to sprzedaż wiązana.

Oprocentowanie środków pieniężnych

Możemy zawierać z Tobą indywidualne umowy o oprocentowanie środków pieniężnych. Aby podpisać z nami taką umowę musisz mieć rachunek maklerski lub rachunek depozytowy. Usługę oprocentowania środków pieniężnych świadczymy łącznie z usługami:

- przechowywania i rejestrowania instrumentów finansowych, w tym prowadzenia rachunku papierów wartościowych,
- wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
- przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych.

Nie możesz podpisać z nami umowy o oprocentowanie środków pieniężnych bez zawarcia umowy o świadczenie wszystkich lub niektórych usług wymienionych powyżej. Jest to sprzedaż wiązana.

Lokata z funduszem

Możemy świadczyć usługę przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia tytułów uczestnictwa funduszy inwestycyjnych łącznie z oferowaną przez Alior Bank usługą lokaty terminowej. Umowę o przyjmowanie i przekazywanie zleceń możesz podpisać odrębnie. Usługa „lokata z funduszem” jest sprzedażą łączoną.

Koszty i ryzyko związane ze sprzedażą krzyżową

Rodzaj i wysokość kosztów, które ponosisz w związku ze sprzedażą wiązaną określiliśmy w odpowiedniej dla danej umowy taryfie opłat i prowizji.
Rodzaj i wysokość kosztów, które ponosisz w związku ze sprzedażą łączoną nie różnią się od kosztów, które mogłyby zostać przez Ciebie poniesione gdyby został przez Ciebie kupiony produkt inwestycyjny odrębnie.

Ryzyko wynikające ze sprzedaży krzyżowej nie różni się od ryzyka, gdyśmy świadczyli usługi odrębnie.

Przechowywane i ochrona aktywów

Twoje aktywa (instrumenty finansowe i środki pieniężne) rejestrujemy w sposób, który umożliwia ich wydzielenie od aktywów innych klientów i od naszych własnych aktywów.

Rynek krajowy

Twoje instrumenty finansowe, zapisane na rachunku maklerskim, z wyjątkiem instrumentów, które zostały przez Ciebie kupione na rynkach zagranicznych, są przechowywane w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A.

Rynki zagraniczne

Twoje instrumenty finansowe, które zostały przez ciebie kupione na rynkach zagranicznych są przechowywane na rachunku zbiorczym, który prowadzi dla nas depozytariusz zagraniczny. Depozytariusz zagraniczny zapisuje instrumenty finansowe na tym rachunku zgodnie z przepisami prawa obowiązującego na tym rynku. Przepisy te mogą różnić się od przepisów prawa polskiego i mogą być dla Ciebie mniej korzystne. Depozytariusz zagraniczny przechowuje Twoje instrumenty finansowe odrębnie od naszych instrumentów finansowych i odrębnie od instrumentów finansowych depozytariusza zagranicznego.

Powierzamy przechowywanie Twoich instrumentów finansowych depozytariuszowi zagranicznemu, jeśli depozytariusz zagraniczny:

- prowadzi działalność w państwie, którego prawo określa zasady przechowywania instrumentów finansowych,
- jest w tym zakresie nadzorowany przez organ nadzoru tego państwa.

Za działania lub brak działań depozytariusza zagranicznego odpowiadamy na zasadach, które określają przepisy prawa polskiego, w szczególności przepisy kodeksu cywilnego.

Jeśli podmiot zagraniczny, który bierze udział w rozliczeniu Twoich transakcji ogłosi upadłość, likwidację lub zajdzie inne podobne zdarzenie, konsekwencje tych zdarzeń są określone w przepisach prawa obowiązującego na tym rynku. Przepisy te mogą różnić się od przepisów prawa polskiego i mogą być dla Ciebie mniej korzystne.

Rynki OTC

Instrumenty finansowe w obrocie na rynkach OTC rejestrują brokerzy rozliczający, za pomocą których rozliczamy transakcje na rynkach OTC. Brokerzy Ci stosują przepisy prawa, które obowiązują w kraju, w którym prowadzą działalność. Jeśli brokerzy rozliczający prowadzą działalność zagranicą, Twoje prawa związane z instrumentami finansowymi mogą się różnić od praw, które określają przepisy polskiego prawa. Brokerzy rozliczający rejestrują instrumenty finansowe na rachunkach zbiorczych.

Za działania lub brak działań brokerów rozliczających odpowiadamy na zasadach określonych w przepisach prawa polskiego, w szczególności w przepisach kodeksu cywilnego.

System rekompensat

Jesteśmy uczestnikiem systemu rekompensat, który prowadzi Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych („KDPW"). Celem systemu rekompensat jest zapewnienie inwestorom wypłat środków pieniężnych w przypadku złej sytuacji finansowej firmy inwestycyjnej (ogłoszenia upadłości, postępowania restrukturyzacyjnego, decyzji Komisji Nadzoru Finansowego). Przypadki, w których inwestorzy mogą otrzymać środki z systemu rekompensat są określone w przepisach prawa. System rekompensat zabezpiecza wypłatę 100% wartości utraconych aktywów do równowartości 3 000 euro i 90% nadwyżki ponad tę kwotę. Maksymalna wartość wypłaty, jaką możesz otrzymać to równowartość 22 000 euro.

Środki pieniężne

Twoje środki pieniężne, w tym środki w walutach obcych przechowujemy na zbiorczych rachunkach bankowych w Alior Banku lub w innych bankach. Wybierając bank, w którym przechowujemy Twoje środki pieniężne kierujemy się należytą starannością, w szczególności mamy na uwadze ochronę Twoich praw. Twoje środki pieniężne

przechowujemy odrębnie od naszych środków własnych. Okresowo przeprowadzamy ocenę banków, w których przechowujemy Twoje środki pieniężne.

W razie wszczęcia wobec nas postępowania egzekucyjnego, Twoje środki pieniężne nie będą zajęte w tym postępowaniu. W przypadku ogłoszenia naszej upadłości Twoje środki pieniężne będą wyłączone z masy upadłości.

Twoich środków pieniężnych nie możemy wykorzystywać na własny rachunek. Wyjątek stanowi wykorzystanie środków w celu ustanowienia depozytu zabezpieczającego Twoje pozycje na instrumentach pochodnych.

Konflikt interesów

- **Konflikt interesów** – to okoliczności, które znamy i które mogą doprowadzić do powstania sprzeczności między:
- naszym interesem (lub osoby z nami powiązanej) i naszym obowiązkiem działania w sposób rzetelny, z uwzględnieniem Twojego najlepiej pojętego interesu (w tym Twoich preferencji w zakresie zrównoważonego rozwoju),
- interesem kilku naszych klientów.

W naszej działalności kierujemy się zasadą unikania konfliktów interesów oraz postępowania w sposób rzetelny, zgodnie z najlepiej pojętym interesem naszych klientów.

Aby określić rodzaje konfliktów interesów bierzemy pod uwagę, czy w trakcie świadczenia usług mogą wystąpić sytuacje, w których my (albo osoba z nami powiązana):

- możemy uzyskać korzyść lub uniknąć straty Twoim kosztem,
- mamy powody (finansowe lub inne), aby preferować określonego klienta lub grupę klientów w stosunku do innego klienta lub grupy klientów,
- mamy interes, aby uzyskać określony wynik usługi, którą dla Ciebie świadczymy albo transakcji, którą dla Ciebie realizujemy i interes ten jest rozbieżny z Twoim interesem,
- prowadzimy taką samą działalność jak działalność prowadzona przez Ciebie,
- w związku z usługą, którą dla Ciebie świadczymy otrzymujemy od innej osoby korzyść majątkową inną niż standardowe prowizje i opłaty.

Stosujemy poniższe mechanizmy, dzięki którym przeciwdziałamy powstawaniu konfliktów interesów:

- wdrożyliśmy procedury i rozwiązania organizacyjne, dzięki którym zapobiegamy powstawaniu konfliktów interesów i które zapewniają, że jeśli powstanie taki konflikt, nie dojdzie do naruszenia Twoich interesów,
- zorganizowaliśmy naszą działalność i podzieliliśmy obowiązki pracowników tak, aby pracownik nie wykonywał czynności z różnych obszarów naszej działalności, które mogłyby powodować konflikt interesów,
- prowadzimy analizy transakcji naszych pracowników i nadzorujemy przestrzeganie zasad inwestowania przez pracowników,
- prowadzimy listę papierów wartościowych, których nie mogą kupować nasi pracownicy,
- określiliśmy zasady wręczania i przyjmowania prezentów przez pracowników,
- identyfikujemy i klasyfikujemy pod kątem zgodności z przepisami prawa płatności i inne świadczenia, które otrzymujemy lub które przekazujemy w związku z naszą działalnością,

- jeśli zidentyfikujemy konflikt interesów, który niesie ze sobą ryzyko naruszenia Twoich interesów, poinformujemy Cię o tym, tak aby mogła zostać przez Ciebie podjęta świadoma decyzja czy chcesz korzystać z naszych usług,
- zapobiegamy istnieniu bezpośrednich zależności pomiędzy wynagrodzeniami pracowników wykonujących różne czynności, jeśli w związku z tymi różnymi rodzajami czynności może powstać konflikt interesów,
- nadzorujemy naszych pracowników, w szczególności w ramach naszego systemu kontroli wewnętrznej, dzięki któremu zapobiegamy przypadkom działania niezgodnego z naszymi procedurami i innymi przepisami,
- zapobiegamy niewłaściwemu przepływowi informacji, w przypadku, gdy takie informacje nie są niezbędne do wykonywania czynności przez naszych pracowników,
- zorganizowaliśmy naszą działalność w taki sposób, aby zapobiegać niewłaściwemu przepływowi informacji pomiędzy poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi, jeśli takie informacje nie są niezbędne do wykonywania czynności przez te jednostki organizacyjne,
- wdrożyliśmy zasad ochrony i przepływu informacji poufnych oraz stanowiących tajemnicę zawodową,
- prowadzimy szkolenia dla naszych pracowników, które obejmują zasady przeciwdziałania powstawaniu konfliktu interesów.

Jeśli przed podpisaniem z Tobą umowy o świadczenie usług maklerskich będzie istniał konflikt interesów, poinformujemy Cię o tym, chyba że sposób, w jaki zorganizowaliśmy naszą działalność i nasze wewnętrzne regulacje zapewniają, że nie wpłynie to negatywnie na Twoją sytuację.

Jeśli Konflikt interesów pojawi się po podpisaniu umowy i nie będziemy mieli pewności, że sposób, w jaki zorganizowaliśmy naszą działalność zapewni ochronę Twoich interesów, niezwłocznie Cię o tym poinformujemy. Wstrzymamy się od świadczenia usług, dopóki nie zdecydujesz, czy chcesz kontynuować współpracę z nami, czy wolisz rozwiązać umowę.

Na Twoje życzenie przekażemy Ci dodatkowe informacje na temat przeciwdziałania konfliktom interesów.

Reklamacje

1. Reklamację na nasze usługi możesz złożyć samodzielnie lub przez pełnomocnika w dowolny, wymieniony poniżej sposób:
   1) w postaci papierowej:
      a) osobiście w dowolnym oddziale Alior Banku,
      b) listownie – za pośrednictwem poczty, kuriera lub posłańca,
   2) elektronicznie:
      a) w bankowości internetowej przez formularz,
      b) na adres: bm.reklamacje@alior.pl,
      c) na adres do doręczeń elektronicznych (e-Doręczenia) – AE:PL-18375-10021-DTBRC-21,
   3) ustnie:
      a) telefonicznie – na numer: 12 370 74 00,
      b) osobiście do protokołu w dowolnym oddziale Alior Banku.
2. Jeśli złożysz reklamację bezpośrednio po zidentyfikowaniu nieprawidłowości zwiększysz szansę na jej szybsze i skuteczniejsze rozpatrzenie.
3. Odpowiedź na reklamację wyślemy:
   1) w postaci papierowej – jeśli reklamacja została przez Ciebie złożona w postaci papierowej, chyba że wskażesz nam abyśmy wysłali odpowiedź elektronicznie,
   2) elektronicznie – jeśli reklamacja została przez Ciebie złożona elektronicznie, chyba że wskażesz nam abyśmy wysłali odpowiedź w formie papierowej,
   3) w postaci papierowej lub elektronicznie, zgodnie z Twoim wyborem – jeśli reklamacja została przez Ciebie złożona ustnie.
4. Jeśli reklamacja została przez Ciebie złożona elektronicznie odpowiedź wyślemy:
   1) tym samym kanałem elektronicznym, za pomocą którego reklamacja została przez Ciebie złożona, chyba że wskażesz nam, abyśmy wysłali odpowiedź za pomocą innego kanału elektronicznego lub w postaci papierowej,

2) na Twój adres do doręczeń elektronicznych (e-Doręczenia) – jeśli reklamacja została przez Ciebie złożona na adres do doręczeń elektronicznych, chyba że wskażesz nam, abyśmy wysłali odpowiedź w postaci papierowej.

5. Odpowiedź w postaci papierowej wyślemy na Twój adres korespondencyjny. Jeśli nie mamy w naszych bazach Twojego adresu korespondencyjnego, naszą odpowiedź wyślemy Ci na adres zamieszkania lub siedziby.
6. Naszą odpowiedź wyślemy Ci nie później niż 30 dni od otrzymania Twojej reklamacji (liczy się data wysłania odpowiedzi). W skomplikowanych przypadkach, gdy nie będziemy mogli udzielić odpowiedzi w tym terminie, poinformujemy Cię o tym i wskażemy Ci:
   1) przyczynę opóźnienia,
   2) co jeszcze musimy ustalić, aby odpowiedzieć na Twoja reklamację,
   3) przewidywany termin naszej odpowiedzi – będzie on nie dłuższy niż 60 dni od otrzymania reklamacji.
7. Jeśli jesteś konsumentem w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, możesz zwrócić się do Arbitra Bankowego w celu pozasądowego rozwiązania sporu, jeśli wartość sporu nie przekracza 12 000 zł. Szczegółowe informacje, w tym Regulamin Bankowego Arbitrażu Konsumenckiego są dostępne na stronie internetowej www.zbp.pl.
8. Jeśli jesteś osobą fizyczną możesz zwrócić się do Rzecznika Finansowego w trybie skargowym lub postępowania pozasądowego. Szczegółowe informacje są dostępne na stronie internetowej www.rf.gov.pl.
9. Możesz skontaktować się z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawach dotyczących ochrony konsumentów.
10. Możesz wnieść pozew przeciw Alior Bankowi do sądu powszechnego, zgodnie z przepisami Kodeksu Postępowania Cywilnego.

Przyjmowanie lub przekazywanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

1. W związku ze świadczeniem usług maklerskich możemy przyjmować lub przekazywać tylko określone rodzaje świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych. Są to:
   1) świadczenia, które otrzymujemy od naszych klientów (m.in. opłaty i prowizje) lub przekazujemy naszym klientom. Możemy również przyjmować i przekazywać świadczenia od osób lub osobom, które działają w imieniu naszych klientów, w tym pełnomocnikom,
   2) świadczenia, które są niezbędne, abyśmy mogli świadczyć usługi maklerskie,
   3) inne świadczenia, jeśli spełnione są wszystkie poniższe warunki:
      a) świadczenia te mają na celu poprawę jakości usług, które świadczymy naszym klientom,
      b) świadczenia te nie wpłyną negatywnie na sposób, w jaki świadczymy usługi. Będziemy świadczyć usługi rzetelnie i profesjonalnie. Działamy zgodnie z zasadami uczciwego obrotu oraz w najlepiej pojętymi interesie naszych klientów,
      c) informację o tych świadczeniach przekażemy naszym klientom lub osobom, które, chcą zostać naszymi klientami, zanim rozpoczniemy świadczyć daną usługę maklerską.
2. Świadczenia, które przekazujemy innym podmiotom i które są niezbędne, abyśmy mogli świadczyć usługi maklerskie, to w szczególności:
   1) opłaty za przechowywanie instrumentów finansowych i środków pieniężnych naszych klientów,
   2) opłaty giełdowe,
   3) opłaty za rozliczenie i rozrachunek transakcji,
   4) opłaty na rzecz Komisji Nadzoru Finansowego,
   5) podatki.
3. Za świadczone usługi pobieramy od naszych klientów opłaty i prowizje w wysokości, którą określamy w odpowiedniej dla danej usługi taryfie opłat i prowizji lub zgodnie z umowami, które mamy zawarte z naszymi klientami.
4. Jako dystrybutor jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otrzymujemy opłaty manipulacyjne, które płacą nasi klienci, gdy kupują jednostki uczestnictwa funduszu.
5. W związku ze świadczoną przez nas usługą przyjmowania i przekazywania zleceń kupna lub sprzedaży tytułów uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otrzymujemy od towarzystw funduszy inwestycyjnych wynagrodzenie, za wykonywanie dodatkowych usług, które poprawiają jakość usługi przyjmowania i przekazywania zleceń. Wysokość tego wynagrodzenia ustalamy z towarzystwami funduszy inwestycyjnych. Jego wysokość jest uzależniona od:

1) poniesionych przez nas kosztów usług dodatkowych oraz
2) korzyści, które uzyskują nasi klienci, gdy świadczymy im dodatkowe usługi.

6. Możemy otrzymywać wynagrodzenie w wysokości wyższej od kosztów, które ponieśliśmy. Kwota przewyższająca koszty musi być proporcjonalna do korzyści, jakie uzyskali nasi klienci w związku z dodatkowymi czynnościami. Wysokość naszego wynagrodzenia nie może przekraczać wartości rynkowej usług dodatkowych.
7. Usługi dodatkowe, które możemy wykonywać, aby poprawić jakość usługi maklerskiej to m.in.:
   1) udzielanie rekomendacji dotyczących kupna lub sprzedaży konkretnych instrumentów finansowych,
   2) udostępnianie narzędzi informatycznych do budowania portfeli inwestycyjnych lub tworzenie modelowych portfeli inwestycyjnych, które wspomagają inwestycje,
   3) udostępnianie aplikacji doradczych, które np. generują rekomendacje dotyczące konkretnych instrumentów finansowych lub aplikacji pomocniczych, które przedstawiają ogólne porady inwestycyjne,
   4) udostępnianie kalkulatorów inwestycyjnych, które np. na podstawie danych wpisanych przez Ciebie pozwalają obliczyć potencjalny wynik inwestycji,
   5) powiadomienia o zmianach w wartości Twoich inwestycji, jeśli nie wynika to z przepisów prawa (np. alerty, częste przekazywanie informacji),
   6) udostępnianie aplikacji, które pozwolą Ci monitorować wyniki inwestycji,
   7) przekazywanie informacji o inwestycjach (aktualnych lub historycznych), jeśli nie jest to obowiązek wynikający z przepisów prawa,
   8) przekazywanie (np. na e-mail, sms) alertów, raportów, materiałów informacyjnych, np. o wynikach inwestycji, kosztach, dostępnych produktach inwestycyjnych, sytuacji na rynkach finansowych,
   9) udostępnianie Ci aktualnych notowań giełdowych lub innych danych rynkowych, takich jak dane o transakcjach, ofertach kupna i sprzedaży, statystyki sesji giełdowej czy wykresy,
   10) szkolenia i seminaria dla Ciebie, w tym prowadzone przez internet,
   11) dodatkowe szkolenia naszych pracowników.
8. Przekażemy Ci informacje o dokładnych kwotach świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych, które przyjęliśmy lub przekazaliśmy, niezwłocznie po ich ustaleniu. Wartość tych świadczeń ustalamy zgodnie z metodą obliczania, którą opisaliśmy powyżej.
9. W związku z usługami maklerskimi, które świadczymy możemy otrzymywać drobne świadczenia niepieniężne od innych osób niż nasi klienci, dla których świadczymy te usługi. Drobnymi świadczeniami niepieniężnymi są:
   1) przekazywane nam informacje lub dokumenty, które dotyczą instrumentu finansowego lub usługi, którą świadczymy (mogą to być informacje ogólne lub dotyczące konkretnych klientów),
   2) opłacany przez inne podmioty udział naszych pracowników w konferencjach, seminariach, szkoleniach i innych podobnych wydarzeniach, na których omawiane są cechy konkretnych instrumentów finansowych, korzyści jakie można z tych instrumentów uzyskać, albo korzyści konkretnych usług inwestycyjnych,
   3) wydatki na cele reprezentacyjne o rozsądnej, niewielkiej wartości, które mają związek z organizacją spotkania biznesowego, konferencji, seminarium, szkolenia lub innych wydarzeń o podobnym charakterze,
   4) inne drobne świadczenia niepieniężne (o niewielkiej skali i wartości), które mogą poprawić jakość naszych usług – pod warunkiem, że będziemy działali w najlepiej pojętym interesie naszych klientów.
10. Jeśli w związku z usługą, którą dla Ciebie świadczymy, będziemy chcieli przyjąć lub przekazać inne niż wymienione powyżej świadczenie pieniężne lub niepieniężne, poinformujemy Cię o tym. Zrobimy to przed rozpoczęciem przyjmowania lub przekazywania tych świadczeń
11. Po zakończeniu roku przekażemy Ci informację o wartości świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, które faktycznie otrzymaliśmy lub przekazaliśmy w związku z usługą, którą dla Ciebie świadczyliśmy. Tę wartość zamieścimy w rocznej informacji o kosztach i opłatach związanych ze świadczeniem usługi maklerskiej (koszty ex-post).

Podatki

1. Zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych, po zakończeniu roku, do końca lutego prześlemy Ci (jeśli jesteś osobą fizyczną) informację podatkową PIT-8C. Jest to informacja o wysokości Twojego dochodu z inwestycji. Masz obowiązek sporządzić i przekazać do Urzędu Skarbowego zeznanie podatkowe PIT-38 i jeśli uzyskasz dochód, zapłacić podatek. Do sporządzenia zeznania podatkowego PIT-38 wykorzystasz dane z przygotowanej przez nas informacji PIT-8C.

2. W informacji PIT-8C nie wykazujemy Twoich dochodów, które są opodatkowane zryczałtowanym podatkiem dochodowym. Od tych dochodów my odprowadzamy podatek, a kwota, którą otrzymujesz jest pomniejszona o ten podatek. Takimi dochodami są m.in.:
   1) odsetki i dyskonto od obligacji,
   2) dywidendy.

- **Dyskonto od obligacji** – to różnica pomiędzy wartością nominalną obligacji a ceną, za którą nabywasz obligacje od emitenta. Wartość nominalna to kwota, którą otrzymujesz w chwili wykupu obligacji bez odsetek. Dyskonto występuje tylko wtedy, gdy nabywasz obligacje po cenie niższej od wartości nominalnej.

Ważne!
Musisz samodzielnie wykazać w zeznaniu podatkowym dochody z:
- **funduszy inwestycyjnych (krajowych i zagranicznych),**
- **dywidend, odsetek, wykupu papierów wartościowych, które wypłacają podmioty zagraniczne.**

Od tych dochodów nie pobieramy automatycznie podatku zryczałtowanego. Dochodów tych nie wykazujemy w informacji podatkowej PIT-8C.

Aby uzyskać szczegółowe informacje o opodatkowaniu dochodów z inwestycji, skonsultuj się z doradcą podatkowym lub inną osobą, która ma prawo do udzielania takich porad.

Ryzyko inwestycyjne

- Ryzyko inwestycyjne – to ryzyko, że:
- możesz stracić całość lub część pieniędzy, które zostały przez Ciebie zainwestowane,
- jeśli inwestujesz w instrumenty pochodne Twoja strata może być wyższa od środków, które zostały przez Ciebie wpłacone,
- możesz osiągnąć zysk mniejszy niż oczekujesz,
- sprzedaż instrumentów finansowych, które masz może być niemożliwa, albo może spowodować stratę.

Ważne!
Każda inwestycja wiąże się z ryzykiem straty. Stopień ryzyka zależy od klasy aktywów i rodzaju instrumentu finansowego, w który inwestujesz. Przed podjęciem decyzji inwestycyjnej, oprócz prognozy potencjalnego zysku, określ także czynniki ryzyka, które mogą wiązać się z daną inwestycją. Historyczne wyniki z inwestycji nie gwarantują, że osiągniesz podobne wyniki w przyszłości.

Ryzyko rynkowe

To ryzyko, że poniesiesz straty lub nie uzyskasz oczekiwanego zysku z inwestycji, ponieważ na rynkach finansowych wystąpią niekorzystne dla Ciebie zmiany. Zmiany cen instrumentów na rynkach finansowych mogą być spowodowane różnymi czynnikami, takimi jak: zmianą cen towarów lub usług, inflacją, zmianą kursów walut, zmianą stóp procentowych, zmianami politycznymi.

Ryzyko stopy procentowej

To ryzyko, które wynika ze zmiany rynkowych stóp procentowych. Zmiany stóp procentowych mogą wpływać na ceny instrumentów finansowych. Na przykład, gdy stopy procentowe rosną, ceny obligacji o stałym oprocentowaniu spadają.

Ryzyko kursu walutowego

To ryzyko, że poniesiesz stratę, ponieważ kursy walut zmienią się na Twoja niekorzyść. Jeśli inwestujesz w instrumenty finansowe w walutach obcych, po przeliczeniu na złote możesz uzyskać gorszy wynik niż w walucie inwestycji.

Ryzyko inflacji

To ryzyko, że wartość Twoich pieniędzy spadnie. Inflacja może sprawić, że nawet jeśli osiągniesz zysk z inwestycji, za otrzymane pieniądze kupisz mniej niż w momencie, gdy rozpoczynasz inwestowanie.

Ryzyko płynności

Instrument finansowy jest płynny, jeśli możesz go szybko kupić lub sprzedać i jego cena się nie zmieni. Instrumenty o dużej płynności to np. akcje spółek z indeksu WIG20 (Warszawski Indeks Giełdowy 20 największych spółek). W przypadku instrumentów o małej płynności może zabraknąć chętnych do ich kupna lub sprzedaży albo oferowane ceny mogą być dla Ciebie niekorzystne.

Ryzyko kredytowe

To ryzyko, że podmiot, który zobowiązał się zapłacić określone kwoty nie wywiąże się ze swoich zobowiązań. Na przykład firma, która wyemitowała obligacje, może nie wypłacić w terminie odsetek albo może nie wykupić obligacji.

Ryzyko polityczne

To ryzyko, że poniesiesz stratę, ponieważ rządy podejmują określone działania lub zmienia się sytuacja polityczna. Takie sytuacje mogą wpływać na działalność podmiotów, które emitują instrumenty finansowe, ich wyniki finansowe oraz decyzje, które podejmują. W efekcie ceny instrumentów finansowych mogą się zmienić.

Ryzyko zmiany przepisów prawa, w tym prawa podatkowego

To ryzyko, że zmienią się lub zostaną wprowadzone nowe przepisy prawa, które mogą negatywnie wpłynąć na działalność firm, inwestorów finansowych lub innych uczestników rynku finansowego. W wyniku tych zmian mogą zostać nałożone dodatkowe obowiązki, zakazy, ograniczenia, nowe podatki lub mogą zostać zmienione zasady opodatkowania. Takie zmiany mogą spowodować spadek wartości Twoich inwestycji.

Ryzyko operacyjne

Ryzyko, że poniesiesz starty, w wyniku błędów ludzi, awarii systemów komputerowych, nieodpowiednich procesów, oszustwa lub zdarzeń losowych, takich jak na przykład pożar. W takich sytuacjach Twoje zlecenie może nie zostać zrealizowane, może zostać zrealizowane z opóźnieniem lub transakcja może zostać błędnie rozliczona.

Ryzyko finansowe spółki i ryzyko biznesu

Ryzyko danej spółki dzielimy na ryzyko finansowe spółki (ryzyko związane z finansami spółki) oraz ryzyko biznesu (ryzyko związane z działalnością gospodarczą spółki).
Pierwsze dotyczy poziomu zadłużenia spółki, czyli relacji zadłużenia do majątku spółki. Im wyższe zadłużenie w stosunku do majątku, tym większe jest ryzyko finansowe. Jeśli spółka nie ma żadnego długu, nie jest narażona na ryzyko finansowe. Nadal jednak występuje ryzyko biznesu, czyli ryzyko związane z prowadzoną działalnością. Ryzyko biznesu zależy głównie z kondycji gospodarki, a przede wszystkim z kondycji sektora, w którym działa dana spółka.

Ryzyko dźwigni finansowej

Jeśli inwestujesz w instrumenty pochodne nie, musisz mieć własnych środków w wysokości całkowitej wartości instrumentu. Wystarczy, że masz część tej wartości, czyli depozyt zabezpieczający. To powoduje wyższe ryzyko utraty Twoich środków. Nawet niewielka zmiana ceny instrumentu może spowodować, że stracisz dużą część lub cały depozyt zabezpieczający.
Przykładowo, jeśli depozyt zabezpieczający wynosi 5%, aby otworzyć pozycję o wartości 100 000 PLN wystarczy mieć 5 000 PLN (dźwignia 1:20). Jeśli cena instrumentu zmieni się o 1%, w zależności od kierunku inwestycji, zyskasz lub stracisz 1 000 PLN (nie uwzględniamy kosztów transakcyjnych). Oznacza to, że zmiana ceny instrumentu o 1%, powoduje, że zyskujesz lub tracisz 20% Twoich środków.
Mechanizm dźwigni finansowej pozwala osiągnąć znaczne zyski, ale jednocześnie znacznie zwiększa ryzyko poniesienia straty.

Ryzyko dla zrównoważonego rozwoju

Jest to sytuacja, gdy czynniki zrównoważonego rozwoju (czyli warunki środowiskowe, społeczne lub związane z zarządzaniem) mogą negatywnie wpłynąć na wartość Twoich inwestycji.

W usłudze doradztwa inwestycyjnego analizujemy każdy instrument finansowy pod kątem czynników zrównoważonego rozwoju. Uwzględniamy te czynniki, gdy przygotowujemy dla Ciebie rekomendację inwestycyjną, zwłaszcza jeśli wskażesz preferencje w obszarze zrównoważonego rozwoju.

Fundusze inwestycyjne, które uznajemy za spełniające kryteria zrównoważonego rozwoju to:

- fundusze tzw. „light green" – fundusze, które promują zrównoważone inwestycje – ale nie jest to ich głównym celem,
- fundusze tzw. „dark green" – fundusze, których celem są zrównoważone inwestycje,
- inne fundusze inwestycyjne, które oceniamy jako te, które uwzględniają czynniki zrównoważonego rozwoju, w tym uwzględniają główne niekorzystne skutki dla czynników równoważonego rozwoju.

Podczas analizy funduszy inwestycyjnych bierzemy pod uwagę ocenę renomowanych podmiotów, które publikują wskaźniki oceny funduszy pod względem zrównoważonego rozwoju (dostawców ratingów ESG) oraz nasze analizy.

Nie rekomendujemy funduszy, które inwestują w określone sektory gospodarki, takie jak paliwa kopalne (w tym węgiel), tytoń, broń. Jednak, aby zróżnicować Twój portfel inwestycyjny i zmniejszyć ryzyko, całego portfela możemy rekomendować fundusze, które bezpośrednio inwestują na rynku surowców.

Pozostałe instrumenty finansowe oceniamy pod względem zrównoważonego rozwoju na podstawie ratingów (wskaźników oceny), które sporządzają inne podmioty, lub na podstawie naszych analiz.

Jak ryzyko dla zrównoważonego rozwoju może wpłynąć na wynik Twoich inwestycji w instrumenty finansowe, które rekomendujemy w usłudze doradztwa inwestycyjnego?
Spełnienie się ryzyk związanych ze zrównoważonym rozwojem może znacząco wpłynąć na sytuację finansową podmiotów. Może to mieć poważny wpływ na ich zyski. Dotyczy to firm, które emitują instrumenty finansowe np. firm, których akcje są notowane na giełdzie. Wpływ ryzyka związanego ze zrównoważonym rozwojem na ogólną sytuację na rynku finansowym jest trudny do przewidzenia. W naszej ocenie nie możemy oszacować ani przedstawić, jak konkretnie ryzyko związane ze zrównoważonym rozwojem wpłynie wynik Twoich inwestycji.

Zależność stopy zwrotu od ryzyka

Jeśli oczekujesz zysku z inwestycji, musisz liczyć się z ryzykiem poniesienia straty. Zazwyczaj, im wyższa jest oczekiwana stopa zwrotu, tym wyższe jest ryzyko inwestycyjne. Nie oczekuj wysokich zysków, jeśli nie akceptujesz wysokiego ryzyka.

Główne metody ograniczenia ryzyka

- zakup instrumentów o niskim ryzyku inwestycyjnym, np. obligacje skarbowe,
- dywersyfikacja portfela inwestycyjnego, czyli rozłożenie środków na różne instrumenty zamiast inwestować w jeden,
- spośród podobnych instrumentów finansowych wybór instrumentów o dużej płynności, tj. takich które można łatwo sprzedać nie wpływając na ich cenę.

Instrumenty finansowe

Poniżej opisujemy poszczególne rodzaje instrumentów finansowych i przedstawiamy podstawowe czynniki ryzyka inwestycyjnego dla tych instrumentów. Czynniki ryzyka, które wymieniamy poniżej nie obejmują wszystkich możliwych zagrożeń.

Akcje

Akcje to papiery wartościowe, które potwierdzają udział w kapitale zakładowym spółki akcyjnej. Jeśli masz akcje danej spółki, masz prawo do korzystania z określonych uprawnień związanych z majątkiem spółki i zarządzaniem spółką. Masz prawo m.in.: do dywidendy, do majątku spółki w przypadku jej likwidacji oraz udziału w walnym

zgromadzeniu akcjonariuszy. Akcje mogą być uprzywilejowane np. co do głosu na walnym zgromadzeniu lub dywidendy.
Musisz wiedzieć, że rynki finansowe, w tym rynek akcji, w dużym stopniu zależą od sytuacji gospodarczej w kraju i świecie. Dotyczy to m.in. tempa wzrostu gospodarczego, wysokości stóp procentowych, inflacji. W przypadku akcji konkretnych przedsiębiorstw, ryzyko inwestycyjne jest związane z sytuacją ekonomiczno-finansową spółki, a także ryzykiem finansowym i ryzykiem biznesu spółki.
Czynnikiem ryzyka dla inwestycji w akcje są także zmiany w zarządzie lub radzie nadzorczej spółki. Takie zmiany mogą wpływać na decyzje strategiczne i operacyjne spółki.
Inwestycje w akcje spółek notowanych na giełdzie wiążą się z ryzykiem charakterystycznym dla obrotu giełdowego. Wśród nich znajduje się ryzyko płynności. Możesz nie mieć możliwości wyjścia z inwestycji w terminie, który oczekujesz. Jest to szczególnie ważne w przypadku akcji mniejszych spółek. Może wystąpić ryzyko zawieszenia notowań na giełdzie. Istnieje także ryzyko prawne kraju, w którym spółka prowadzi działalność. Może pojawić się ryzyko wycofania akcji spółki z obrotu giełdowego. Musisz też pamiętać o ryzyku przymusowego wykupu lub umorzenia akcji.
Ponadto jeśli bierzesz udział w ofercie publicznej akcji, możesz napotkać specyficzne ryzyka. Należą do nich: niedojście oferty do skutku, przesunięcie jej terminu, niewprowadzenie akcji do obrotu na giełdzie oraz redukcja zapisów, czyli możesz nie otrzymać wszystkich akcji, na które złożysz zapis.
Dla akcji spółek, które debiutują w obrocie giełdowym czynnikiem ryzyka jest to, że od przydziału do pierwszego notowania mogą zmienić się warunki makroekonomiczne lub związane z działalnością spółki. Te zmiany mogą znacząco wpłynąć na przyszłą wycenę spółki i kurs akcji w pierwszym dniu notowań.
Jeśli kupujesz akcje na kredyt, ponosisz ryzyko dźwigni finansowej, które może spowodować, że stracisz więcej niż wartość Twoich własnych środków.

Prawa do akcji (PDA)

Prawo do akcji (dalej: PDA – czyli instrumenty finansowe, które dają prawo do objęcia nowych akcji spółki) powstaje, gdy są przydzielane akcje nowym inwestorom. Prawo do akcji wygasa, gdy akcje zostaną zarejestrowane w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych (dalej: KDPW) lub gdy sąd odmówi rejestracji. PDA jest tylko substytutem akcji, a to, czy otrzymasz akcje, zależy od decyzji innych organów. Istnieje ryzyko, że sąd nie zarejestruje emisji i wtedy prawo do akcji wygaśnie, a Ty nie otrzymasz akcji. Między innymi z tego powodu cena PDA może być niższa od ceny akcji już notowanych na giełdzie i może się bardziej zmieniać. Musisz też wziąć pod uwagę te same czynniki ryzyka, które są związane z posiadaniem akcji.

Prawa poboru

Prawo poboru to instrument, który daje Ci prawo kupna nowych akcji emitowanych przez spółkę. Prawa poboru są przyznawane dotychczasowym akcjonariuszom spółki. Mogą być notowane na giełdzie. Jeśli masz prawa poboru, możesz kupić akcje nowej emisji lub sprzedać prawa poboru. Jeśli nie zapiszesz się na nowe akcje ani nie sprzedasz praw poboru, prawa poboru wygasną w określonym dniu. W takiej sytuacji nie otrzymasz żadnego świadczenia.
Zwracamy uwagę, że okres notowania praw poboru na giełdzie może być bardzo krótki. Może trwać nawet kilka dni. Kurs praw poboru może się też znacznie zmieniać.
Po ustaleniu prawa poboru, kurs dotychczasowych akcji spółki może spaść. Zależy to od ceny nowych akcji i wielkości emisji. Kluczowymi parametrami przy wycenie praw poboru jest cena emisyjna nowych akcji. Cena ta może być ustalona po dniu przyznania prawa poboru, co powoduje dodatkowe ryzyko. Ważna jest też liczba praw poboru, którą musisz mieć, aby kupić jedną nową akcję. Weź te czynniki pod uwagę, gdy podejmujesz decyzję o złożeniu zapisu na nowe akcje lub sprzedaży praw poboru. Z prawami poboru wiąże się ryzyko ich wygaśnięcia, a także występują takie same ryzyka jak dla akcji.

Obligacje

Obligacje to papiery wartościowe, które emitują m.in. państwa (obligacje skarbowe), jednostki samorządu terytorialnego (obligacje komunalne) oraz przedsiębiorstwa (obligacje korporacyjne). Emitent potwierdza, że wypłaci ich posiadaczom określone świadczenia, najczęściej pieniężne.
Na ceny obligacji mają wpływ m.in. zmiany rynkowych stóp procentowych oraz rating emitenta, czyli ocena zdolności emitenta do spłaty zadłużenia, którą wystawiają agencje ratingowe.

Podstawowym czynnikiem ryzyka dla inwestycji w obligacje jest ryzyko kredytowe, czyli ryzyko, że emitent nie wypłaci Ci kwot z tytułu posiadania obligacji lub nie zrobi tego w wymaganych terminach. Stopień ryzyka zależy od wiarygodności emitenta, którą określa rating (ocena wiarygodności emitenta nadawana przez agencję ratingową). Do wysoko ocenianych należą obligacje Skarbu Państwa, a do najniżej ocenianych – obligacje przedsiębiorstw o wysokim stopniu ryzyka finansowego. Ważnym czynnikiem ryzyka jest zmiana rynkowych stóp procentowych, które bezpośrednio wpływają na cenę obligacji. Ceny obligacji są zazwyczaj bardziej stabilne niż np. ceny akcji.
Jeśli decydujesz się na zakup obligacji, od których wypłacane są odsetki (tzw. obligacje kuponowe), musisz wziąć pod uwagę ryzyko reinwestycji. Ryzyko reinwestycji oznacza, że stopa procentowa, jaką możesz uzyskać przy ponownym inwestowaniu (reinwestowaniu) otrzymanych odsetek, będzie niższa.
Podstawową miarą zysku z obligacji jest ich rentowność do zapadalności (ang. YTM - Yield To Maturity). W chwili zakupu obligacji, rentowność do zapadalności jest obliczana przy założeniu, że odsetki, które otrzymasz (kupony) będziesz dalej inwestować po tej samej stopie procentowej jaka obowiązuje w dniu zakupu, czyli przy założeniu, że stopy procentowe się nie zmienią. Rynkowe stopy procentowe zmieniają się jednak często, dlatego musisz uwzględnić ryzyko, że nie uda Ci się ponownie zainwestować otrzymanych odsetek po pierwotnie zakładanej stopie procentowej. To ryzyko nazywamy ryzykiem reinwestycji.
Dodatkowo, jeśli masz obligacje, musisz liczyć się m.in. z ryzykiem płynności, czyli brakiem możliwości sprzedaży obligacji po oczekiwanej cenie. Obligacje mogą być narażone na ryzyko przedterminowego wykupu. Oznacza to, że emitent może wykupić obligacje przed pierwotnie planowanym terminem lub przeprowadzić konwersję na inny papier wartościowy (np. akcje emitenta).

Kontrakty terminowe

Kontrakty terminowe notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie to instrumenty pochodne, które są powiązane z instrumentem bazowym takim jak indeksy giełdowe, akcje, kursy walut. Każdy kontrakt terminowy ma określony termin wygaśnięcia, czyli dzień, w którym zostanie rozliczony na podstawie ceny instrumentu bazowego. Kontrakty notowane na giełdzie są rozliczane pieniężnie. Są one wystandaryzowane, czyli giełda publikuje standard kontraktu, w którym określa m.in.:

- jaki jest instrument bazowy,
- sposób obliczania wartości kontraktu,
- datę wygaśnięcia,
- sposób obliczania dziennych i ostatecznych cen, po których kontrakty są rozliczane.

Możesz kupić kontrakt terminowy, czyli otworzyć pozycję długą lub sprzedać kontrakt, czyli otworzyć pozycję krótką. Jeśli masz pozycję długą zarabiasz, gdy cena kontraktu rośnie i tracisz, gdy cena kontraktu spada. Jeśli masz pozycję krótką zarabiasz, gdy cena kontraktu spada i tracisz, gdy cena kontraktu rośnie.
Gdy decydujesz się inwestować w kontrakty terminowe, musisz wpłacić depozyt zabezpieczający, który jest tylko częścią wartości kontraktu terminowego. Ponieważ depozyt jest niższy niż cała wartość kontraktu, powstaje efekt dźwigni finansowej. Możesz stracić dużą części depozytu zabezpieczającego już przy niewielkiej zmianie ceny kontraktu.
Przykład
Depozyt wynosi 10% wartości kontraktu, zmiana ceny kontraktu o 1% oznacza zmianę wartości depozytu o 10%. Możesz osiągnąć wysokie zyski w stosunku do zainwestowanego kapitału, ale ponosisz też ryzyko równie wysokich strat. Jeśli sytuacja będzie niekorzystna, Twoje straty mogą przekroczyć wpłacony przez Ciebie depozyt, czyli przekroczą zainwestowany przez Ciebie kapitał.

Kontrakty notowane na giełdzie są rozliczane codziennie. Z Twojego rachunku pobieramy środki lub dopisujemy je do niego, w zależności od tego, czy danego dnia ponosisz stratę, czy osiągasz zysk. Zyski i straty są obliczane na podstawie różnicy ceny. Porównuje się cenę kontraktu na koniec dnia lub cenę zamknięcia pozycji z ceną kontraktu z poprzedniego dnia lub ceną otwarcia pozycji.
Rozliczenia te wpływają na wartość Twojego depozytu zabezpieczającego. Jeśli depozyt jest za niski, musisz go uzupełnić. Jeśli nie uzupełnisz depozytu w wyznaczonym terminie, zamkniemy Twoje pozycje.
Kontrakty terminowe służą nie tylko do spekulacji. Możesz także wykorzystać je, aby zabezpieczyć się przed zmianami cen instrumentów bazowych.
Przykład
Masz akcje spółek notowanych na giełdzie, możesz otworzyć krótką pozycję (sprzedać kontrakt) w kontraktach na indeks giełdowy, w skład którego wchodzą akcje tych spółek. Jeśli ceny akcji spadną, osiągniesz zysk na

kontraktach terminowych. Taka strategia wiąże się z tzw. ryzykiem bazy (to ryzyko wynikające z różnicy pomiędzy składem Twojego portfela a składem indeksu giełdowego). W tym przypadku wartość Twoich akcji może zmieniać się inaczej niż wartość indeksu giełdowego, czyli strata na akcjach nie będzie taka sama jak zysk na kontraktach.

Na giełdzie są notowane kontrakty terminowe oparte o ten sam instrument bazowy, ale z różnymi terminami wygaśnięcia. Zazwyczaj największy obrót dotyczy kontraktów z najbliższą datą wygaśnięcia. W przypadku pozostałych kontraktów możesz ponosić większe ryzyko płynności.

Opcje notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie

Opcja to instrument pochodny, którego cena zależy od wartości instrumentu bazowego (np. indeksu giełdowego). Opcje mają określony m.in. termin wygaśnięcia, czyli dzień, w którym następuje ostateczne rozliczenie oraz kurs wykonania. Na giełdzie są jednocześnie notowane opcje z tym samym terminem wygaśnięcia i różnymi kursami wykonania, a także opcje z różnymi terminami wygaśnięcia. Opcja jest instrumentem niesymetrycznym, czyli kupujący opcje (dalej: nabywca) i sprzedający opcje (dalej: wystawca) mają różne prawa i obowiązki. Nabywca opcji płaci cenę za opcję, czyli premię opcyjną (premia opcyjna to cena, którą płacisz za nabycie opcji), a jego potencjalna strata jest ograniczona do wartości tej premii. Wystawca opcji wnosi depozyt zabezpieczający. Jego potencjalna strata jest teoretycznie nieograniczona. W przypadku opcji put ograniczeniem jest poziom, przy którym wartość instrumentu bazowego spada do zera.
Opcje dzielą się na opcje kupna (tzw. opcje call) i opcje sprzedaży (tzw. opcje put). Wartość opcji call rośnie, gdy wartość instrumentu bazowego rośnie. Wartość opcji put rośnie, gdy wartość instrumentu bazowego spada.
W przypadku opcji call:

- jeśli w dniu wygaśnięcia wartość instrumentu bazowego jest większa od ceny wykonania (cena wykonania to kurs wykonania przemnożony przez mnożnik określony w standardzie opcji), nabywca opcji otrzymuje, a wystawca płaci różnicę pomiędzy wartością instrumentu bazowego, a ceną wykonania,
- jeśli w dniu wygaśnięcia wartość instrumentu bazowego jest mniejsza od ceny wykonania opcji opcja nie jest wykonywana, nabywca traci, a wystawca zyskuje kwotę premii opcyjnej.

W przypadku opcji put:

- jeśli w dniu wygaśnięcia, wartość instrumentu bazowego jest mniejsza od ceny wykonania – nabywca opcji otrzymuje, a wystawca płaci różnicę pomiędzy ceną wykonania, a wartością instrumentu bazowego.
- jeśli w dniu wygaśnięcia wartość instrumentu bazowego jest większa od ceny wykonania opcji – opcja nie jest wykonywana, nabywca traci, a wystawca zyskuje kwotę premii opcyjnej.

Wystawca opcji musi wnieść depozyt zabezpieczający, aby zabezpieczyć rozliczenie transakcji. Wysokość depozytu wyliczana jest w oparciu o skomplikowany model, gdzie uwzględniane są takie parametry jak: kurs instrumentu bazowego, czas do wygaśnięcia, zmienność kursów instrumentu bazowego, stopa procentowa i cena wykonania opcji. Jeśli depozyt jest za niski, wystawca ma obowiązek go uzupełnić. Jeśli tego nie zrobi w wyznaczonym terminie, zamkniemy jego pozycje. Jeśli kursy zmienią się niekorzystnie, wystawca może ponieść straty, które będą wyższe niż pierwotnie wpłacony depozyt.
Na giełdzie notowanych jest wiele serii opcji, które różnią się kursami wykonania i datami wygaśnięcia. To powoduje duże ryzyko, że nie zamkniesz pozycji po oczekiwanym kursie, czyli ponosisz ryzyko niedostatecznej płynności. Najczęściej dotyczy to opcji z odległym terminem wygaśnięcia oraz opcji z kursami wykonania znacznie różniącymi się od bieżącej ceny rynkowej. Opcje są instrumentami finansowymi, które mają duże wahania cen.

Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych (FIO/SFIO)

Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych to instrumenty finansowe, które potwierdzają Twój udział w majątku funduszu inwestycyjnego. Gdy wpłacasz pieniądze do funduszu otrzymujesz określoną liczbę jednostek uczestnictwa. Możesz otrzymać ułamkowe części jednostek uczestnictwa. Aby wypłacić pieniądze z funduszu, zlecasz odkupienie jednostek uczestnictwa. Po odkupieniu fundusz wypłaci Ci część wartości majątku funduszu, która przypada na Twoje jednostki uczestnictwa. Zazwyczaj fundusze inwestycyjne wyceniają aktywa codziennie i odkupują jednostki uczestnictwa w pierwszym dniu po otrzymaniu zlecenia odkupienia. Dzięki temu ryzyko płynności, czyli ryzyko, że nie zakończysz inwestycji, gdy będziesz tego potrzebować, jest stosunkowo niskie.
Fundusz zarządza Twoimi pieniędzmi i inwestuje je zgodnie z polityką inwestycyjną funduszu. Głównym czynnikiem ryzyka jest ryzyko rynkowe, czyli ryzyko spadku wartości aktywów, w które fundusz inwestuje, a przez to spadku wartości jednostki uczestnictwa. Ryzyko rynkowe zależy głównie od klasy aktywów, w które inwestuje fundusz. Fundusze mogą inwestować np. w akcje, obligacje lub zagraniczne instrumenty finansowe.

Przy nabywaniu lub odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych (FIO/SFIO) możemy pobierać opłaty manipulacyjne. Opłaty te wpływają na wynik Twojej inwestycji. Im dłużej inwestujesz, tym mniejszy jest wpływ opłat manipulacyjnych na stopę zwrotu. Musisz uwzględnić opłaty manipulacyjne podejmując decyzję o nabyciu jednostek uczestnictwa.
W przypadku inwestycji w fundusze zagraniczne ponosisz ryzyko kursu walutowego. Może też pojawiać się ryzyko prawne, ponieważ przepisy prawa państwa, w którym działa fundusz, mogą być inne niż przepisy prawa polskiego. Dodatkowe ryzyka, które musisz wziąć pod uwagę, to m.in. ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe emitentów instrumentów finansowych, które nabywa fundusz. Występuje też ryzyko braku dywersyfikacji portfela inwestycyjnego czyli brak rozłożenia aktywów funduszu na różne inwestycje. Istnieje także ryzyko kursu walutowego, jeśli fundusz ma aktywa w walutach obcych.
Istnieją także fundusze inwestycyjne, które koncentrują się na wybranym segmencie rynku, np. na spółkach medycznych, technologicznych czy surowcowych. Wartość takich inwestycji może znacznie się zmieniać nawet w krótkim czasie.

Certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych zamkniętych (dalej: FIZ)

Certyfikaty inwestycyjne FIZ to papiery wartościowe, które fundusz emituje, aby zebrać określoną sumę pieniędzy. Po zakończeniu emisji nie możesz już kupić certyfikatów bezpośrednio od funduszu. Fundusze inwestycyjne zamknięte często inwestują w mniej płynne aktywa, czyli takie, które trudniej szybko sprzedać. Mogą inwestować np. w wierzytelności (prawo do otrzymania świadczenia od określonej osoby), nieruchomości, prywatne przedsiębiorstwa lub instrumenty pochodne. Fundusze zamknięte nie odkupują codziennie certyfikatów inwestycyjnych. Mogą przeprowadzać odkupy okresowo np. raz na kwartał, raz w roku.
Poziom ryzyka certyfikatów inwestycyjnych FIZ zależy głównie od tego, w jakie aktywa uczestnictwa inwestuje fundusz. Zazwyczaj certyfikaty inwestycyjne FIZ są bardziej ryzykowne niż jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych. Najczęściej są także mniej płynne, czyli trudniej je szybko sprzedać.
Certyfikaty inwestycyjne mogą być notowane na giełdzie. Wtedy ryzyko płynności jest niższe niż w przypadku certyfikatów nienotowanych, ale nadal istnieje. Certyfikaty inwestycyjne są mniej płynne niż inne instrumenty finansowe notowane na giełdzie. Ryzyko płynności pojawia się, gdy niewielu inwestorów chce kupić lub sprzedać te certyfikaty.

Produkty strukturyzowane

Produkty strukturyzowane to instrumenty finansowe, których wartość zależy od tego, jak zmieniają się aktywa bazowe, np. kursy akcji, indeksy giełdowe lub ceny surowców. Produkty strukturyzowane mają określony okres inwestycji. Po zakończeniu inwestycji emitent wypłaca Ci środki, których wysokość zależy od wartości aktywów bazowych.
Emitent może zobowiązać się, że będzie okresowo odkupować produkty strukturyzowane od Ciebie. Niektóre produkty strukturyzowane są notowane na giełdzie.
Różne produkty strukturyzowane mogą charakteryzować się różnym poziomem ryzyka. Produkty strukturyzowane mogą mieć pełną ochronę kapitału, ograniczoną ochronę kapitału lub nie zapewniać ochrony kapitału. Ochrona kapitału polega na tym, że emitent lub inny podmiot, który gwarantuje wypłatę zobowiązuje się wypłacić Ci, na koniec inwestycji określoną kwotę, niezależnie od tego, jak zachowują się aktywa bazowe. Pełna ochrona kapitału oznacza, że otrzymasz całą kwotę, za którą emitent sprzedawał produkty strukturyzowane. Ochrona kapitału nie oznacza jednak braku ryzyka. Możesz nie otrzymać zwrotu, jeśli emitent lub gwarant będzie niewypłacalny. Ochrona kapitału nie obejmuje opłat i prowizji, które ponosisz przy zakupie produktu strukturyzowanego, i nie obowiązuje, jeśli zdecydujesz się sprzedać produkt przed ostatecznym terminem wykupu.
Produkty strukturyzowane, które nie zapewniają ochrony kapitału są bardziej ryzykowne. Ich ceny mogą się szybko i znacznie zmieniać. Musisz mieć świadomość, że cena takiego produktu może znacznie spaść.
Ryzyka, które wiążą się z inwestowaniem w produkty strukturyzowane to m.in.:

- ryzyko straty zainwestowanych środków lub braku zysku, jeśli wartość aktywów bazowych nie będzie zgodna z Twoimi oczekiwaniami,
- ryzyko utraty części zainwestowanego kapitału, nawet jeśli produkt ma pełną ochronę kapitału, jeśli zrezygnujesz z inwestycji przed ostatecznym terminem wykupu,
- ryzyko płynności, czyli ryzyko, że nie będziesz mieć możliwości sprzedaży produktu po oczekiwanej cenie,
- ryzyko utraty zainwestowanych środków, jeśli emitent lub gwarant stanie się niewypłacalny (ryzyko kredytowe).

Kontrakty na różnicę (dalej: CFD – z ang. contract for difference)

Za naszym pośrednictwem możesz inwestować w CFD poprzez rachunek Alior Trader. CFD to instrumenty pochodne, które powiązane są z instrumentem bazowym, którym mogą być m.in. waluty, towary, indeksy giełdowe. Inwestując w CFD nie kupujesz instrumentu bazowego, tylko kontrakt, którego cena jest powiązana z wartością instrumentu bazowego.
Jeśli inwestujesz w CFD możesz kupić kontrakt, czyli otworzyć pozycję długą lub sprzedać kontrakt, czyli otworzyć pozycję krótką. Gdy masz pozycję długą zarabiasz, gdy cena kontraktu rośnie a tracisz, gdy cena kontraktu spada. Gdy masz pozycję krótką zarabiasz, gdy cena kontraktu spada a tracisz, gdy cena kontraktu rośnie.
Gdy zdecydujesz się inwestować w CFD, musisz wpłacić depozyt zabezpieczający. Depozyt ten jest jedynie częścią wartości kontraktu. Ponieważ wpłacasz tylko część całej wartości CFD, powstaje efekt dźwigni finansowej. Możesz stracić dużą część depozytu zabezpieczającego nawet przy niewielkiej zmianie ceny kontraktu.
Przykład
Depozyt wynosi 10% wartości kontraktu, zmiana ceny kontraktu o 1% powoduje zmianę depozytu o 10%. Możesz osiągnąć wysokie zyski w stosunku do zainwestowanego kapitału, ale ponosisz też ryzyko równie wysokich strat.
Po otwarciu pozycji musisz utrzymywać depozyt zabezpieczający. Obliczamy depozyt na bieżąco i uzupełniamy go ze środków, które masz na rachunku. Jeśli wartość środków pieniężnych na Twoim rachunku będzie mniejsza od minimalnej wartości depozytu zabezpieczającego (tzw. Stop Out), automatycznie zamkniemy Twoje pozycje.
Ważne!
W pewnych sytuacjach nawet niewielka zmiana cen, albo pobranie prowizji może spowodować, że Twój depozyt spadnie poniżej wartości minimalnej i pozycja zostanie przez nas automatyczne zamknięta. Aby ograniczyć to ryzyko zalecamy utrzymuj nadwyżkę środków pieniężnych powyżej minimalnego poziomu depozytu zabezpieczającego, którego wymagamy do otwarcia pozycji.
CFD rozliczamy pieniężnie. W chwili zamknięcia pozycji uznajemy Twój rachunek lub obciążamy go różnicą między wartością instrumentu z chwili zamknięcia a wartością z chwili otwarcia pozycji.
Jeśli na koniec dnia masz otwarte pozycje, pobieramy z Twojego rachunku, albo zapisujemy na Twoim rachunku punkty swapowe (w przypadku par walutowych) lub kwoty finansowania (w przypadku innych kontraktów CFD). Jest to Twój koszt lub przychód związany z utrzymywaniem pozycji. Stawki punktów swapowych i kwot finansowania podajemy w „Specyfikacji instrumentów finansowych".
Jeśli dla instrumentu bazowego zostanie ustalone prawo do dywidendy:

- uznamy kwotą, która jest ekwiwalentem dywidendy, rachunki osób, które mają pozycje długie w kontraktach CFD,
- obciążymy kwotą, która jest ekwiwalentem dywidendy, rachunki osób, które mają pozycje krótkie.

Inwestowanie w CFD wiąże się z dużym ryzykiem poniesienia strat finansowych. Możesz stracić cały kapitał, jeśli podejmiesz niewłaściwe decyzje inwestycyjne. Ryzyko to zwiększa ryzyko dźwigni finansowej. Występuje także ryzyko kursu walutowego, czyli ryzyko niekorzystnej zmiany kursów walut.

ETF

ETF (ang. Exchange Traded Fund – fundusz inwestycyjny notowany na giełdzie, którego celem jest odwzorowanie zachowania określonych instrumentów, na przykład indeksu) to otwarty fundusz inwestycyjny, którym możesz handlować na giełdzie na takich samych zasadach jak akcjami. W zależności od zainteresowania inwestorów, fundusz może tworzyć nowe jednostki ETF lub umarzać dotychczasowe. Do najważniejszych rodzajów ryzyka związanych z ETF należą m.in.: ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanej stopy zwrotu, ryzyko likwidacji, ryzyko inflacji oraz ryzyko regulacji prawnych (ryzyko polityczne).

ETC

ETC (z ang. Exchange Traded Commodity – instrument finansowy notowany na giełdzie, którego celem jest odzwierciedlenie ceny danego surowca lub koszyka surowców) jest instrumentem finansowym, który jest notowany na giełdzie na takich samych zasadach jak ETF lub akcje. ETC ma za zadanie odzwierciedlać zachowanie ceny danego surowca np. złota, ropy lub koszyka surowców (np. metale przemysłowe). W przeciwieństwie od ETF, ETC są instrumentami dłużnymi. Emitent zobowiązuje się do zapłaty określonej wartości odpowiadającej danemu surowcowi. W niektórych przypadkach emitent zobowiązuje się także do dostarczenia surowca np. złota. ETC są zabezpieczane poprzez zakup danego surowca lub instrumentów pochodnych opartych na jego cenie. Tak jak w przypadku ETF, emitent może tworzyć nowe jednostki lub certyfikaty ETC oraz umarzać dotychczasowe.

Najważniejsze rodzaje ryzyka związane z ETC to ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanej stopy zwrotu, ryzyko walutowe, ryzyko likwidacji, ryzyko inflacji oraz ryzyko regulacji prawnych (ryzyko polityczne).

ETN

Exchange Traded Notes (ETN – dłużne instrumenty finansowe notowane na giełdzie) to instrumenty finansowe, poprzez które możesz inwestować pośrednio w różne rodzaje aktywów, takie jak surowce, waluty, akcje i obligacje. ETN są notowane na giełdach. Są one instrumentami dłużnymi, czyli podobnie jak obligacje stanowią zobowiązanie emitenta wobec Ciebie do wypłaty określonej kwoty. Wysokość tej kwota zależy od wartości indeksu, który odzwierciedla cenę aktywa, na którym opiera się ETN. W dniu wygaśnięcia emitent ETN wypłaca Ci zwrot zgodny z wartością indeksu, pomniejszony o ewentualne opłaty. W przeciwieństwie do ETF lub ETC, które mają zabezpieczenie w postaci aktywów, na których są oparte, ETN są niezabezpieczone. Oznacza to, że ryzykujesz utratę całości zainwestowanych środków, jeśli emitent stanie się niewypłacalny. Ceny ETN są zmienne, podobnie jak ceny akcji. Oznacza to, że mogą znacznie się wahać, gdy zmiana się wartość indeksu rynkowego, na którym są oparte.

REIT

REIT (ang. Real Estate Investment Trust) to spółki lub fundusze inwestycyjne, które inwestują w nieruchomości oraz w papiery wartościowe związane z nieruchomościami, np. dłużne papiery hipoteczne. W przeciwieństwie do firm deweloperskich, REIT nie inwestują w budowę nieruchomości, aby je odsprzedać – ich głównym celem jest zakup nieruchomości i zarządzanie nimi. Mogą kupować m.in. budynki mieszkalne, komercyjne, publiczne oraz obiekty infrastruktury. Tytuły uczestnictwa w REIT mogą być notowane na giełdzie. Jeśli kupisz tytuły uczestnictwa w REIT nie nabywasz praw do nieruchomości. W wielu krajach, dzięki korzystnym uwarunkowaniom prawnym, REIT są korzystne podatkowo. Czynniki ryzyka REIT pokrywają się z czynnikami ryzyka dla akcji.

Kwity depozytowe (ADR/GDR)

Kwity depozytowe (ADR/GDR – dokumenty potwierdzające prawo do akcji spółek zagranicznych, emitowane przez bank powierniczy) to instrumenty finansowe, które umożliwiają inwestowanie w akcje spółek z innych krajów, niż kraj, w którym zostały wyemitowane ADR/GDR. Podmiotami, które emitują ADR/GDR są banki powiernicze. ADR/GDR są instrumentami, które potwierdzają, że bank powierniczy ma akcje określonych spółek. ADR (American Depository Receipts – amerykańskie kwity depozytowe) są emitowane w dolarach amerykańskich i są notowane na giełdach amerykańskich. Dzięki nim możesz inwestować w spółki, których siedziba znajduje się poza Stanami Zjednoczonymi. GDR (Global Depository Receipts – globalne kwity depozytowe) mogą być notowane na giełdach w różnych krajach i pozwalają inwestować w akcje spółek z innych krajów niż kraj, w którym są notowane. Kwity depozytowe działają na podstawie przepisów prawa krajów, w których zostały wyemitowane. Ryzyko inwestowania w kwity depozytowe jest podobne do ryzyka inwestowania w akcje. Dodatkowo występuje ryzyko prawne i ryzyko polityczne, ponieważ spółki, na których oparte są ADR/GDR, mają siedzibę w innym kraju niż kraj emisji i notowania ADR/GDR, więc podlegają innym przepisom prawa.

Rynki zagraniczne, instrumenty notowane w walutach obcych

Z inwestycjami w instrumenty finansowe, które są notowane na rynkach zagranicznych, wiążą się dodatkowe czynniki ryzyka oprócz tych przypisanych do konkretnego rodzaju instrumentów. W szczególności dotyczy to ryzyka prawnego, ponieważ do tych instrumentów stosujemy przepisy prawa innego kraju. Przepisy te mogą różnić się od przepisów prawa polskiego. Możesz także mieć ograniczony lub opóźniony dostęp do informacji o tych instrumentach. Jeśli inwestujesz w instrumenty, które są notowane w walutach obcych, ponosisz ryzyko niekorzystnych zmian kursów walutowych. To ryzyko występuje zarówno, gdy instrument jest notowany na rynkach zagranicznych, jak i na rynku krajowym.